



# Forum for talere

Juli 2006

## Björn Söderberg

### Entreprenör utan gränser

Gymnasietiden var en ingen höj-  
dare för mig. Jag kände mig allt  
för styrd och begränsad inom de  
ramar skolan satte upp, så när  
jag tog studenten 2001 var jag  
mer än redo att ge mig ut på jakt  
efter nya världar . Jag ville få fler  
och nya perspektiv på livet och  
ordnade ett volontärjobb som  
engelsklärare i Nepals huvudstad  
Kathmandu. Väl på plats visade  
det sig att familjen jag skulle bo  
hos bestod av ett tiotal föräldra-  
lösa unga män som delade rum.  
Jag förstod från början att min nya  
familj skulle komma att ha stor  
betydelse för mig men hur mycket  
de skulle komma att prägla min  
framtid tror jag aldrig jag kunnat  
ana.



**Björn Söderberg**

En av Sveriges yngsta  
och mest spännande  
entreprenörer som ser  
möjligheter där andra ser  
skräp.

[För mer information om  
Björn Söderberg – klicka  
här!](#)

Det var inte bara boendeförhållandena som var nya för mig,  
Nepal vände verkligen min värld upp och ner. Den underba-  
ra naturen och den färgsprakande kulturen kontrasterades  
mot de usla sociala förhållandena som så många i landet  
levde under. Den ständigt pågående nedbrytningen av mil-  
jön hade redan förorenat vattnet i Kathmandu så mycket att  
inte gick att dricka och sopbergen på gatorna bara växte.

#### Att se möjligheter

Jag startade mitt första företag när jag var 16 och har varit  
entreprenör sedan dess.

Jag tror fullt ut att man kan lyckas med det mesta, bara man  
vågar försöka och framför allt vågar ta risken att misslyckas.  
Min frustration över situationen i Nepal växte med tiden.  
Jag såg mina vänners svåra kamp för försörjning och hur  
samhällets strukturer stängde dem ute på grund av deras  
låga kasttillhörighet. Det, tillsammans med den påtagliga



# Forum for talere

Juli 2006

## Björn Söderberg

miljöförstöringen, gav liv åt företagsidén bakom Watabaran Cards & Paper Creations.

Vi, det vill säga jag och mina nepalesiska vänner, ville göra någonting för att förändra. Att se problemen är lätt, men det är förmågan att se möjligheter som skapar utveckling. Och när vi såg oss om fanns det möjligheter, bortglömda resurser i form av avfall och händig personer som på grund av diskriminering hade svårt att hitta arbete.

Papperssoporna skulle återvinnas och förvandlas till julkort och säljas till svenska, miljömedvetna företag. Det var en kanon bra idé och efter en dags säljjobb på telefon hade jag redan en order på 3000 julkort. Entusiasmen var stor men ett litet problem kvarstod, ingen visste hur man återvinner papper!

### **Jag ville bygga med ansvar...**

Idag vet alla på Watabaran hur man återvinner papper, inte bara till produktion av julkort utan till anteckningsböcker, kalendrar och diverse andra pappers produkter. Vi är nu 17 anställda och har nyligen omvandlats till ett aktiebolag. Allt har så klart inte varit enkelt men en stor anledning till att det gått så bra för Watabaran är att företaget är byggt på en värdegrund som uppmuntrar initiativtagande.

Efter vår första något kaotiska men ändå lyckade leverens av julkort bestämde vi oss för att bygga vidare. För mig var det viktigaste att bygga något långsiktigt hållbart. Ett företag som varken byggde på exploatering av arbetskraft i vinstsyfte eller var beroende av bistånd eller bidrag. Jag ville bygga ett företag som genererade vinst men som också tog sitt sociala ansvar. Rimliga anställningsförhållanden som bra löner, humana arbetstider, betald föräldraledighet och möjlighet att engagera sig fakligt skulle kombineras med en demokratisk organisation och en miljömedvetenhet. En annan hörnsten i företaget är möjligheten till vidareutbildning. För att få Watabaran att utvecklas behövde personalen få möjlighet att växa, både inom organisationsen och i sig själva.



# Forum for talere

Juli 2006

## Björn Söderberg

### **...och det lönade sig!**

Med erfarenheterna från Watabaran vet jag att det inte bara är teoretiskt utan också praktiskt möjligt att kombinera lönsamhet och etik i ett företag. I Sverige är det självklart att en god arbetsmiljö skapar engagerade medarbetare vilket leder till bättre lönsamhet. Samma sak gäller naturligtvis med nepaleser, indier och kineser. De presterar också bättre i en bra arbetsmiljö. Det finns inga färdiga metoder eller enkla lösningar utan socialt ansvarstagande handlar om att bygga en företagskultur som genomsyras av det. Genom att tro på, ta hjälp av och utveckla lokal kompetens kan man, inte bara hjälpa till att bidra till en hållbar utveckling, utan också driva företag som genererar vinst.

I Sverige finns en institutionaliserad trygghet för de anställda som inte existerar i större delar av världen. Många företag har tagit till sig idén bakom ett bredare socialt ansvar men tyvärr brukar det allt för ofta resultera i policydokument utan handlingsplan. Det är naturligtvis bra att börja någonstans men utan praktisk handling är de meningslösa. För 20 år sedan var det ingen som trodde att man kunde tjäna pengar på miljömedvetenhet, i dag är det en viktig del av affärsidén i många företag. Om 5 år tror jag att samma sak har hänt med socialt ansvarstagande, om inte är det någonting jag tänker verka för.

Jag startade företaget Fair Enterprise Network AB för att fortsätta att bygga företag i fattiga länder utifrån samma värdegrund som Watabaran. I Sverige och i övriga västvärlden arbetar vi med försäljning av de varor och tjänster som produceras i Nepal. Vi arbetar också med att, via föreläsningar och utbildningar, inspirera och motivera andra företag att satsa på etiska frågor. Socialt ansvarstagande kan integreras i företag oavsett branch, det handlar helt enkelt om värdegrunder.

### **Kvinnlig kompetens**

Att komma nära ett samhälle innebär också att man ser mer av dess oskrivna lagar och regler. I Nepal är det inte bara de lågkastliga som fastnar i diskriminerande strukturer, de nepalesiska kvinnorna har också mycket svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, trots höga akademiska utbildningar.



# Forum for talere

Juli 2006

## Björn Söderberg

Ett antal mycket målinriktade nepalesiska kvinnor utbildar sig inom IT, något de får jobba hårt för att lyckas med detta. När är utexamineras går de flesta jobb ändå till männen, ett oerhört slöseri med resurser och kompetens!

Det gav mig idén till nästa företag, WebSearch Professional. Ett IT-företag som är byggt på samma värderingar som Watabaran men som bara anställer kvinnor. Företaget utvecklar webblösningar och placerar dessa överst i sökmotorerna. På mindre än ett år har vi lyckats nå lönsamhet, vilket visar på vad samhället gått miste om i fråga om kompetens.

Det är inte alltid lätt att bryta mot socialt fastställda mönster och företaget har mött en hel del kritik men betydligt viktigare är den positiva respons vi fått från det nepalesiska samhället. Att anställa kvinnor i högstatus yrken skapar förebilder för andra företag men också för samhället. Det visar på att det faktiskt är lönsamt att satsa på utbildning för flickor, något som hjälper till att verka mot diskriminering.

### Resursslöseri i Sverige?

Idag pendlar jag mellan Nepal och Sverige och tillbringar växelvis tre månader i vardera land. Jag lever i och mellan två olika kulturer vilket väcker en hel del frågor om vårt svenska samhälle. Vad är det som gör oss så rädda för att misslyckas och för att pröva nya lösningar? Vad har vi för resurser tillgängliga som går till spillo på grund av snäva synesätt?

Hur är det till exempel med alla dessa hundratusentals invandrare som förtvivlat söker jobb? De har naturligt nog stor kunskap om andra länder, något som svenska företag skulle kunna dra stor nytta av. Vi lever i en värld där avstånd i tid och rum verkar krympa, där gränser ständigt korsas och företag är mobila. Vi är alla beroende av vår omvärld vilket gör att folk med mångkulturell förståelse borde ses som en guldgruva.

En grundläggande regel jag infört i de företag jag startat är att inga nya förslag eller ideer är dumma. Om vi inte vågar tänka nytt eller på något sätt hindras från det kommer heller inget nytt att komma. Den som inte misslyckats har aldrig försökt!